

Dosarul nr. 3r – 385/22

2-19074466-01-3r-14122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud.: V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Dumitru Stoicev,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
Dumitru Stoicev împotriva Direcției locativ-comunale și amenajare a Consiliului mun.
Chișinău, persoană terță Elena Ianachi, cu privire la anularea actului administrativ,
obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului
material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată ,
împotriva încheierii din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 18
iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 13 februarie 2019, Dumitru Stoicev a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Direcției locativ-comunale și amenajare a Consiliului municipal Chișinău cu
privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil, repararea prejudiciului material și moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins
cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Stoicev, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat integral hotărârea
din 12 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie cu
privire la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Dumitru Stoicev.

Prin încheierea din 22 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus
de către Dumitru Stoicev, s-a declarat inadmisibil.

La 25 martie 2022, Dumitru Stoicev a depus, la Curtea de Apel Chișinău, cerere de
revizuire împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând
casarea integrală a deciziei cu rejudecarea cauzei (vol. II f.d. 187-204).

Prin încheierea din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins declarația de abținere înaintată de judecătorul Ecaterina Palanciuc

Prin încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de revizuire depusă de Dumitru Stoicev, ca fiind inadmisibilă (vol. III, f.d. 2-11).

La 3 august 2022, Dumitru Stoicev a depus cerere de recurs împotriva încheierilor din 5 iulie 2022 și 18 iulie 2022 ale Curții de Apel Chișinău (vol. II, 242-244, vol. III, f.d. 15-26).

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea contestată, deoarece instanța de revizuire la adoptarea acesteia nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei.

A invocat că, la 1 februarie 2022 i-au devenit cunoscute unele noi circumstanțe și fapte esențiale ale prezentei cauze examinate de instanțele judecătorești pe parcursul anilor 2019-2021. Aceste noi circumstanțe și fapte nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului în perioada menționată, deși a întreprins în procesul de judecare a prezentului litigiu de contencios administrativ toate măsurile/acțiunile de rigoare pentru a afla și elucida asemenea circumstanțe/fapte esențiale și hotărâtoare (în favoarea drepturilor sale materiale și procedurale) în timpul judecării cauzei în instanțele de fond și de apel.

A susținut că, în cadrul ședințelor judiciare ale instanței de apel privitor la examinarea prezentului litigiu de contencios administrativ, ce au derulat pe parcursul anilor 2019-2021, în calitate de raportor pe marginea dosarului vizat a participat nemijlocit judecătoarea Palanciuc Ecaterina, care consideră că în acest timp a manifestat permanent un comportament ostil, discriminatoriu și inexplicabil față de drepturile materiale și procedurale ale apelantului Dumitru Stoicev, deoarece din start s-a poziționat față de cel mai părtinitor, aprig și activ susținător al intereselor și tezelor intimatului - Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău (DGLCA) în detrimentul vădit și păgubos al drepturilor și intereselor legitime ale apelantului.

Prin urmare, recurentul a susținut că instanța de revizuire nu a dat o apreciere elocventă dovezilor prezentate și eronat a constatat că probele prezentate nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă.

De asemenea, recurentul a notat că judecătorul Ecaterina Palanciuc a declarat abținere de la examinarea cererii de revizuire pe motiv că, a făcut parte anterior din completul de judecători, care a pronunțat decizia a cărei revizuire se solicită.

Prin încheierea din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins declarația de abținere depusă de judecătorul Ecaterina Palanciuc.

În opinia recurentului, declarația de abținere urma să fie admisă, deoarece judecătorul Ecaterina Palanciuc avea un interes personal și respectiv nu era în drept să examineze cererea de revizuire, ceea ce pune la îndoială imparțialitatea acesteia la examinarea cererii date.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, încheierii din 5 iulie 2022, admiterea declarației de abținere înaintată de judecătorul Ecaterina Palanciuc și a cererii de revizuire.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește

un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 3 august 2022 este în termen, or, încheierea recurată, ce constituie obiectul prezentului recurs, a fost notificată recurentului ulterior depunerii recursului, la data de 11 august 2022 (vol. III, f. d.13).

La 14 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău copia recursului depus de Dumitru Stoicev, cu înștiințarea depunerii referinței.

Prin referința din 5 ianuarie 2022, Direcția general locativ-comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău a indicat că cererea de recurs este lipsită de temei juridic și legătură cauzală și prin urmare a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu dispozițiile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, completul specializat nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 202 alin. (1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Conform cu art. 50 din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Articolul 50 alin. (2) din Codul administrativ prevede de o manieră, care nu este exhaustivă, motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ.

Legiuitorului prin expresia „în special” din conținutul normei art. 50 alin. (2) din Codul administrativ a indicat că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

În continuare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, în conformitate cu art. 202 alin. (4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Conform art. 52 alin. (4) din Codul de procedură civilă, procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art. 53 și 54.

Articolul 53 alin. (5) din Codul de procedură civilă statuează că instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele indicate în declarația de abținere a judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc, corect au fost respinse de către instanța care a examinat declarația de abținere, fiindcă nu cad sub incidența prevederilor art. 50 din Codul administrativ în coroborare cu art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, acestea fiind pur declarative.

Motivele invocate de judecătorul Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc, în susținerea declarațiilor de abținere, precum că a făcut parte din completul de judecatori, care a pronunțat actul judecătoresc a cărei revizuire se solicită, corect au fost calificate ca neconstituind o împrejurare care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea în cauza dată a judecătorilor.

Or, instanța de revizuire are competența de a verifica dacă cererea de revizuire corespunde condițiilor legale, limitându-se doar la stabilirea admisibilității sau inadmisibilității acesteia, fără a se pronunța asupra fondului cauzei.

Astfel, rolul activ al instanței în procedura revizuirii este redus, instanța având obligația de a verifica dacă cererea de revizuire este formulată în termenul prevăzut de lege, dacă motivul invocat se încadrează într-unul din temeiurile de revizuire expres prevăzute de lege și dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate în raport cu motivul de revizuire invocat.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele recurentului sunt neîntemeiate, iar încheierea din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău este legală.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169–171.

Art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că instanța de judecată, după ce examinează cererea de revizuire, emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, în cazul în care cererea de revizuire se depune contrar prevederilor art. 451 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Instanța de recurs menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art.449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art.449 din Codul de procedură civilă.

În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Instanța de recurs reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art.449 din Codul de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

În speță, se contestă încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de revizuire depusă de Dumitru Stoicev s-a respins ca inadmisibilă (vol. III, f.d. 2-11).

După cum rezultă din materialele cauzei drept temei de revizuire a deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Dumitru Stoicev a invocat prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Dumitru Stoicev, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, a invocat circumstanțe noi, și anume faptul că, prin hotărârea din 24 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 1 august 2012 a Curții Supreme de Justiție, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău au fost obligați să asigure familia judecătorului Ecaterinei Palanciuc cu spațiu locativ sub formă de apartament, iar aceste circumstanțe au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile de care nu a cunoscut la momentul examinării cauzei sale.

În acest context, instanța de recurs reiterează că, potrivit art. 449 lit.b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate, instanța de recurs relevă că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de revizuire de respingere a cererii de revizuire depusă de Dumitru Stoicev împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deoarece temeiul invocat de recurent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în dispozițiile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului după devenirea irevocabilă a deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Subsidiar, instanța de recurs mai reține că Dumitru Stoicev nu a fost lipsit, în sensul art. 56 alin. (1), art. 118 alin. (1) și art. 119 din Codul de procedură civilă, să reclame probe, să formuleze cereri și să prezinte instanței de judecată dovezile de care dispune. Mai mult, revizuentul Dumitru Stoicev nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării cauzei a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele enunțate pentru soluționarea cauzei, condiție care este direct impusă prin lege.

Așadar, argumentele invocate de revizuent nu cad sub incidența prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și ca rezultat indică la caracterul declarativ al cererii de revizuire, fiind lipsită de esență.

Referitor la celelalte argumente invocate de către recurent în susținerea cererii de recurs, Colegiul remarcă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă, or, dezacordul revizuentului – recurent Dumitru Stoicev cu decizia a cărei revizuire a fost solicitată, nu poate constitui temei de revizuire în baza art. 449 CPC, motiv pentru care cererea de revizuire corect a fost respinsă ca inadmisibilă prin încheierea din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Cu alte cuvinte, argumentele invocate de Dumitru Stoicev în susținerea cererii de revizuire se referă în mare parte la dezacordul acestuia cu soluția pronunțată pe parcursul examinării cauzei pe cale ordinară și nu relevă prin prisma art. 449 din Codul de procedură civilă careva temeiuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Aici, este de menționat și faptul că revizuirea este o cale de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege.

Iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Instanța de recurs reține că însăși faptul dezacordului cu actul de dispoziție contestat nu constituie un motiv suficient pentru revizuirea unei hotărâri.

La caz, se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări ar constitui o violare a art. 6 CEDO.

Prin urmare, justificat Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 iulie 2022, cu referire la art. 453 Cod de procedură civilă, examinând temeiurile de revizuire, a

conchis că cererea de revizuire depusă de Dumitru Stoicev nu se încadrează în prevederile legale statuate la art. 449 Cod de procedură civilă.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului invocate în recurs, deoarece sunt lipsite de suport legal și nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul invocat, or acestea nu conțin temeuri care ar indica expres la ilegalitatea încheierii recurate, prin care s-a dispus la caz respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă, mai mult că sunt similare celor invocate și în cererea de revizuire.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Dumitru Stoicev, împotriva încheierii din 5 iulie 2022 și încheierii din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 195, art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Dumitru Stoicev împotriva încheierii din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 18 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu